

dult kis
ncsére a
ogy birta
tt ugyan,
ermészet-
ete által,
kereste a
te belé a

EJTŐK.

25-ik szá-
fejtése:
ert rád

eg: Kön-
éz, Spilen-
dia, Molecz
er Jolán és
és Elemér,
és László.
Margit és
és Róbert,
er Arthur.
Leo, Sugár
ula, Sachs
rgit, Péch
Berta. Sze-
nek Gábor
lélényi Ala-
Gizella és
n Sarolta.

számában
g még be-

z javára

— See-
ejér Jolán
1 frt. —
Patrubán
tatott 619
frt. 36 kr.
egyes kis
bácsi.

um-épület.
társulat.

ETETÉS. (Lásd a 30. lapon.)

AZ ARANY ÓRA.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

RESZKETVE, sírva fogóztak egymásba s a földön heverték végső kétségbeesésben, mikor végre megnyílt az ajtó és belépett a mama.

Valami nagy baj, az igaz, nem történt, de Irénke és Lottika, bármily kicsike leánykák voltak még akkor, ezt a kellemetlen kis kalandot nem tudták elfelejteni. Évek multával persze maguk is nevettek rajta, haragudni meg épen nem haragudtak Gábor bácsira; de nem csoda, ha azután azt mondogatták, hogy ha reájok bizzák, ők jobb keresztapát választottak volna maguknak.

Gábor bácsi pár nap mulva hazament és a leányok azóta nem is látták. A napok multak, aztán multak hónapok és esztendőök is, de Gábor bácsi nem jött fel többé Budapestre, Irénke és Lottika már csak homályosan emlékeztek reá. Már vagy hat esztendeje mult annak a muzeumi kalandnak, Irénke már körülbelül tizenkét éves okos leányka volt, s a fiatalabb Lottika is szépen fölcseperedett. Szüleiktől hallottak néha egyetmást Gábor bácsiról, ki csöndes falusi birtokán folyvást tudományos buvárkodásainak élt; a leánykák most már eléggé okosak voltak, hogy ezt megértsék, de persze különben nem igen gondoltak vele, mert az a nagyon nagy tudomány nem az ő kis fejcskékjökbe való volt. Arra sem igen gondoltak, hogy valaha még találkozzanak Gábor bácsival. De hát az életben sokszor épen az következik be, a mit legkevésbé várunk s

Irénke és Lottika is egy szép napon azovették észre magukat, hogy utban vannak Gábor bácsihoz.

Ez pedig úgy történt, hogy egyszer a gyermekek szülei Gábor bácsinak egyebek közt azt is irták, hogy jöjjön már egyszer megint látogatóba hozzájuk; de Gábor bácsi azt felelte, hogy ő most épen egy munkán dolgozik, nem hagyhatja félbe, hanem inkább őt látogassák meg.

»Ha pedig ti nem jöhettétek,« irta Gábor bácsi, »hát legalább az én két kis keresztleányomat küldjétek el. Most épen közeledik a nagy szünidő, a leánykáknak a sok tanulás után bizony nagyon egészségökre válnék, ha néhány hetet itt töltenének a falum. Pompás hegyvidék, igazi üdítő levegő van ám itt s meglássátok, hogy a gyermekek pár hét mulva milyen piros-pozsgás képpel térnek vissza. Persze, tudom, nevettek azon, hogy én akarok gyermekek felügyelésére vállalkozni s attól félték, hogy valami baj érhetné itt őket; de ne féljétek, mert én, az igaz, nem igen tudnék gondot viselni reájok, de annál jobban megteszi majd az én jó öreg néném, a ki nagyon szereti a gyermekeket s azt hiszem, ők is megszeretik majd a kedves jó Zsuzsánna nénit. Tudjátok, a milyen szórakozott ember vagyok, bizony engemet is csak ő tart rendben. Küldjétek hát Irénéket és Lottikát mielőbb.«

A szülők meggondolták a dolgot s úgy találták, hogy amit Gábor bácsi irt, az nagyon okos indítvány. Irénkének és Lottikának csakugyan egészségökre fog válni, ha a szünidőt jó falusi levegőn tölthetik; Zsuzsánna nénit pedig jól ismerték gondosságáról, mert hiszen rokonuk

volt s már rég lakott Gábor bácsinál, kinek házáat ő vezette.

Egy napon tehát a két leányka nem csekély meglepetéssel hallotta, hogy mi-helyt az iskolának vége lesz, falura utaznak Gábor bácsihoz, Csetefalvára. Hamarjában nem is tudták, örüljenek-e a hírek vagy busuljanak rajta. Egyrészt nehezökre esett elválni jó szüleiktől, de másrészt örültek annak, hogy utazni fognak, szép hegyvidéken, falun tölthetik a meleg nyári napokat. Igen ám, de valjon jó dolguk lesz-e ott Gábor bácsinál? Eszökbe jutott az a régi kis kaland a muzeumban... hátha valami ilyen multság vár ismét reájok. De az apa megnyugtatta őket, hogy lesz ott egy jó néni, a ki gondot visel reájok, kellemesen fogják tölteni a nyarat.

Igy tehát örömmel indultak utnak s az apa maga kísérte el őket. Mert Csetefalva messze volt, majdnem egész nap tartott az utazás, még pedig vaspályán.

Iréne és Lottika, az igazat megvallva, nem bánták volna, ha még sokkal tovább tart is, mert nekik nagy élvezet és multság volt az utazás. Még soha sem voltak ilyen nagy uton, legföljebb a főváros közelében tettek kisebb kirándulásokat. Most egészen új ismeretlen tájakat láttak s a kocsni ablakánál állva gyönyörködtek a folyton váltakozó szép vidékekben. Hol egy város, hol egy falu tünt fel, de alig pár percz múlva már nem látták, helyette más valami tünt szembe. Majd gyönyörű hegyek közt robogott végig a vonat, nagy erdőségek terültek el minden oldalon, itt-ott pedig a sziklacsucokon ódon várak romjai meredtek a levegőbe.

Volt dolga az apácskának, hogy mindent megmagyarázzon.

Délután a vonat egy nagyobb állomáson hosszabb ideig állt s az utasok kiszállhattak ozsonnálni. Iréne és Lottika is kiszálltak atyjokkal és sebtiben megozsonnáltak a vendéglőben, aztán siettek vissza a kocsiba, mert apácska figyelmeztette őket, hogy vasuton nem szabad ám kényelmeskedni: a vonat pontosan indul, nem vár senkire s jobb egy-két percczel hamarabb bent ülni a kocsiban. A vonat már éppen megmozdult és lassan indulni kezdett, mikor kint hirtelen hangos kiabálás hallatszott, aztán a kocsinak, melyben a két leányka és atyjok ült, kívülről fölrántották ajtaját s egy körülbelül tizenhárom-tizennégy éves fiu ugrott be, anynyira nyakrafőre, hogy belebotlott az apa lábába és végig terült a kocsni fenekén. Mire fölkapaszkodott a vonat már kiért az állomásról és teljes gyorsasággal robogott tovább.

A fiu egészen vörös volt, nem tudom haragjában-e vagy mert röstelte akaratlan bukfcenzét. Mérgesen kiáltott:

— Azok a pinczerek igazán kiállhatatlan ostoba ficzkók! Nem figyelmeztetik az embert, hogy már indulni készül a vonat.

— De hiszen csöngetnek, még pedig háromszor is, szólt a leánykák atyja nyugodtan és mosolyogva.

— Persze, hogy csöngetnek, az a baj, hogy annyiszor csöngetnek, pattogott a fiu. Hát én tudjam, másodszer vagy harmadszor csöngetnek-e Tessék! Most ide voltak be második osztályu kocsiba, mikor nekem első osztályra van jegyem.

A kocsai ajtajához lépett és kikiáltott a vonatvezető után, a ki persze nem is hallotta, de ha hallja is nem hederit reá, mert a gyorsan robogó vasuti vonatot nem állítják meg senki kedvéért, ha csak valami nagy baj nem történt.

Iréнке és Lottika kíváncsian nézgették új utitársukat. Igen finom öltözetet viselt, mellén drága arany láncz lógott s büszke, vagyis inkább gögös arczkifejezése azt mutatta, hogy nemesak előkelő és gazdag család fia, hanem sokat is tart reá. Arcza nem volt kellemetlen, de valami fennhéjázó, barátságtalan kifejezés ült rajta, úgy hogy aki látta, nem igen vonzódhatott hozzá. legalább első pillanatra épen nem.

Miután jó ideig ott állt hiába az ajtónál, végre rászánta magát, hogy vissza forduljon és leüljön, szemben a leánykák apjával. A két leányka a kocsii másik felén ült szemközt.

— Kiállhatatlanok ezek a másodosztályu kocsik, szólalt meg a fiu újra. Ugy tele tömik, hogy az ember nem ülhet kényelmesen.

— Nem találom, felelé Irénke atyja. Ez a kocsii nyolcz személyre való s csak négyen vagyunk.

— De már az is sok, nem lehet végig nyújtózni az ülésen. Az első osztályú kocsiban rendesen csak két-három utas van, ott az ember oly kényelmesen végig heverészhethet, mint otthon a pamlagon.

— No's, azt hiszem, a baj nem olyan nagy, szólta az öreg ur mosolyogva. Egy negyedóra mulva újra állomásra érünk, ott majd át mehet első osztályu kocsiba.

A fiu erre nem felelt, csak vállát vonogatta, aztán zsebébe nyúlt és szivart vett elő. Irénke és Lottika ugyancsak bámultak, mert ilyen fiatal fiut még nem láttak szivarozni. Utitársuk azonban már szokva lehetett ehhez, mert mindentéle szivarozó készüléket, szipkát, gyufát előszedett, aztán erőltetett udvariassággal kérdé a leányok atyjától:

— Remélen, ön nem ellensége a szivarfüstnek?

— Oh nem, magam is szoktam szivarozni.

A fiu erre szájába vette a szivart és rá akart gyújtani. De ekkor az öreg ur megfogta karját és nyugodtan mondá:

— Megbocsásson, fiatal barátom, de már azt nem engedhetem meg, hogy itt szivarozzék. (Folytatása következik.)

A kis Mari.

(Képpel a 21. lapon.)

Ó MILYEN jó, milyen kellemes,
Künn lenni a szabadba' most!
Madárdaltól zeng a berek,
S a lég oly üde, balzsamos!

Lám tudja ezt a kis Mari,
S csak hajnal pirkadtára vár,
S míg más gyermek alszik, pihen,
Ő már künn a szabadba' jár.

Körötte annyi szép virág,
A fűrge méhe döngicsél . . .
Virág között a kis Mari
Hallgatja, hogy az mit regél.

No lám, az a piczinyke méh
Mi minden szépet, jót beszél:
Hogy munka nélkül senki e
Szép, nagy világon meg nem él.

Még a virágos rétet is
 Letarolják az emberek, . . .
 Fűből, virágból széna lesz
 A nap hevén s csak úgy zereg!

.. Okos gyermek nem bánja azt.
 — A kis Mari se bánja ám! —
 Hisz, tudja jól: egy új tavasz
 Még több virágot hoz talán!

KI MINT VET, UGY ARAT.

— Vigjáték egy felvonásban. —

(Vége.)

Hatodik jelenet.

Voltak. A mama.

A mama (belépve, Berczihez siet. Csakugyan? Beteg vagy, édes fiam?

Berczi (siránkozva.) Oh nagyon . . . nagyon . . .

Lujza. És mégis tanulni akar . . . megerőlteti magát! . . .

A mama (Berczi mellé ülve, fejét, kezét tapogatva.) És mid fáj, fiacskám?

Berczi. Oh . . . mindenem . . . különösen a fejem szörnyen fáj . . .

Lujza. Mondtam, mondtam, hogy megerőltette magát a tanulással . . .

A mama. Egyéb fájdalmat nem érzesz?

Berczi. De igen . . . nagy görcs fojtogat a mellemben . . . meg a gyomromban . . . alig tudok lélekezni.

Lujza. Szabad levegőre volna szükség.

A mama (figyelmesen nézve Lujzára.) Ahá! bizonyosan megmondtad neki, hogy már jönnek . . .

Lujza (gyorsan.) Oh dehogy, kedves mama . . . dehogy! Hirtelen rosszul lett . . .

A mama. Értem.

Berczi. Oh kedves mama, ne hidd, hogy én . . .

A mama. Mit? Nem hiszek egyebet, mint a mit magad mondtál, bizonyosan nagyon beteg voltál. Hiszen csak nem ijesztgetnéd mamádat, ha nem volna igaz. És arczodon csakugyan megis látszik . . . egészen ki vagy kelve a képedből.

Berczi. Oh . . . nem épen . . . nem oly nagy baj . . .

A mama. De igen, az efféle görcs és fejfájás veszedelmes dolog. Természetes, a tanulásról szó sem lehet, el is csukom a könyvet. (Fölkel és a könyvet visszateszi a szekrénybe, a homnan vette.)

Lujza (mialatt a mama a szekrény felé megy, halkán Berczihez.) De ugy-e, nem vagy igazán beteg?

Berczi. Nincs nekem semmi bajom. Csakhogy megszabadultam a könyvtől, mehetünk játszani.

Lujza. Olyan vigan leszünk!

A mama (a szekrénytől visszatérve Lujzához.) Kedves leányom, zárd be az ablakot és ereszd le a függönyt.

Lujza. Leereszszem a függönyt? Minek?

A mama. A hol beteg fekszik, ott csendnek kell lenni s a vakító napfény sem jó.

Berczi (ijedten.) De mamácskám, én nem akarok lefeküdni . . .

A mama. De igen, le kell feküdnöd, elejét kell venni a nagyobb bajnak. Mindjárt főzetek herbateát . . .

Berczi (mindinkább ijedezve.) Herba-teát! Hiszen az nagyon roszt! Én igazán . . . kedves mamácskám . . . igazán . . . nem vagyok olyan nagyon beteg . . .

Lujza (zavarban.) Talán jobb volna friss levegőre mennie . . .

A mama. Bizzátok csak reám, azt én jobban tudom. A betegnek mindenek előtt nyugalomra van szüksége. Menj leányom, mondd meg a szakácsnénak, hogy azonnal forraljon vizet a herbateának.

Lujza (félve.) No, szegény Berczi ugyan jó ozsonnát kap! (El.)

Hetedik Jelenet.

A mama. Berczi, majd Gyurka.

A mama. Most hamar feküdjél le, hogy a láz ereje megtörjön.

Berczi (siránkozva.) De édes mama . . . nem szükséges feküdnöm . . . talán nygis elmulik . . .

A mama. De igen, le kell feküdnöd . . . legalább ide a pamlagra . . . majd betakarlak jól a nagykendőmmel. (A pamlaghoz vezeti Berczit és lefekteti, aztán a háttérbe megy, hol egy széken nagykendő van. Ezalatt.)

Gyurka (belép és sietve Berczihez megy, sugva.) Nincs már semmi baj . . . megtaláltam a könyvet.

Berczi (szintén sugva.) Pszt! Hallgass!

Gyurka. Ne féljen Berczi urfi . . . nem látta senki. Én tudtam, hol hagyta a mezőn . . . elhoztam és a kosárámba dugtam . . . odakint van a tornáczon.

A mama (a nagykendővel visszatérve a pamlaghoz, meglátja Gyurkát.) Nagyon jó, hogy bejöttél, Gyuriczám. Vendégeim már megjöttek s nekem is, Lujzának is ott kell lennünk velök. Te majd azalatt itt maradsz Berczi mellett és ha valamire szüksége lenne, eljössz hozzám . . . (gondosan betakargatja Berczit) mert lásd nagyon beteg.

Gyurka. Beteg? Hát mi a baja? Hiszen az imént olyan vigan szaladgáltunk kint a mezőn. (Berczihez guggol.) Ugy-e?

Berczi (boszusan sugva.) Ugyan halgass már te oktondi!

A mama. Hja, látod Gyuriczám, a betegség gyakran igen hirtelen jön és sokszor nagyon rossz időben is.

Gyuricza. A már igaz! De hogy is tudott ilyen rosszkor megbetegedni? Épen láttam odakint az urfiakat meg a kisaszszonyokat, a mint kiszálltak a kocсібól, jaj de csak jókedvök is volt! A Lajos urfi mindjárt hátba is dobott a nagy lapdával, hihhi! Nagyon jól eltalált, de nem fájt . . . olyan puha az a lapda, mint a friss cipő. Ejnye már az csak örökös kár, hogy a Berczi urfi nem lehet velök.

Berczi (félre.) Megpukkadok mér-gemben.

A mama. Igy ni! Most csak maradj szépen fekve, ki ne takaródzál, s ha valamire szükséged lenne, küld utánam Gyurkát. Majd később egy kis időre jöjj ki te is, Gyurka, kapsz jó ozsonnát. (El.)

Gyurka. Alázatosan köszönöm, nem fogom elmulasztani.

Nyolczadik jelenet.

Berczi, Gyurka.

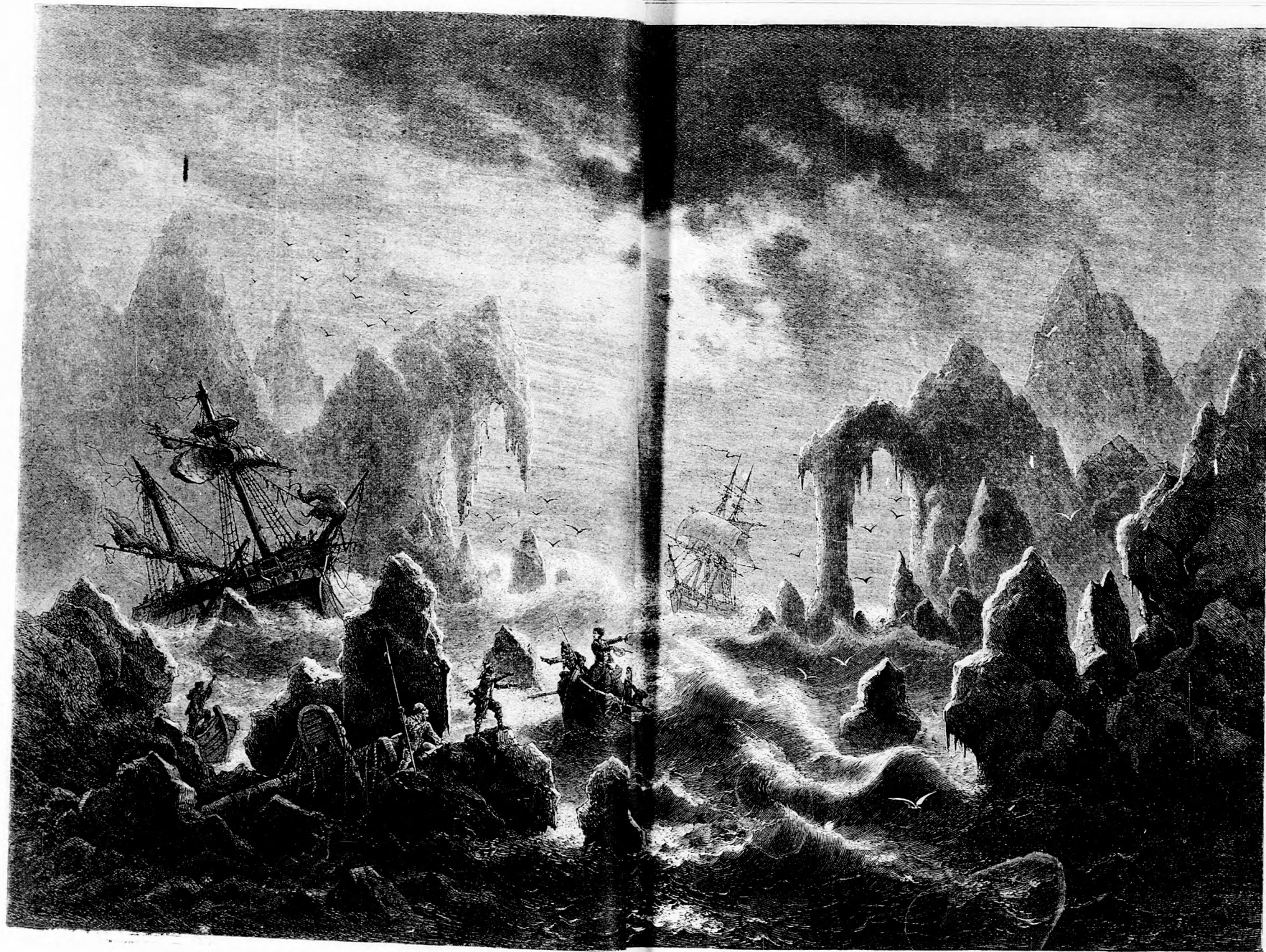
Gyurka (vigan.) De nem ám, nem fogom elmulasztani. Láttam a terített asztalt . . . jujuj! mennyi mindenféle van ott! Tudom, a királynak sincs különb ozsonnája. (Bizalmasan Berczihez.) Láttam az asztalon különösen egy nagy, igen nagy pogácsa-formát, nem tudom mi lehet . . . fehér, meg vörös, meg sárga czukorból mindenféle figurák vannak rajta kirakva . . . aztán mintha gyümölcs féle is volna reá szórva.

Berczi. Oh, az torta.

Gyurka. És nagyon jó, ugy-e?

Berczi (sohajtván.) Oh, nagyon!

(Folytatása a 26. lapon.)

JÉGHEGYEK KÖZT (lásd a 31. lapon.)

(Folytatás a 23. laphoz.)

Gyurka (nevetve.) És édes anyám még féltett, hogy talán nem is kapok ozsonnát keresztanyámmál. Adott egy darab kenyeret. (Előveszi zsebéből és nézi.) De iszen, ma nem eszünk kenyeret . . . ezt odaadom a legelső koldusnak a kit látok.

Berczi (búsan.) Nézd meg csak Gyurka. leültek-e már az ozsonnához?

Gyurka (az asztalra dobja a kenyeret, az ablakhoz megy és kinéz.) Igen, már ott ülnek . . . nagyon vígan vannak . . . most iszszák a kávé . . . ni, ott van az én eprem . . .

Berczi (felül a pamlagon.) Hát a torta?

Gyurka. Még ott van . . . épen most veszik elő . . . most vágják föl . . . (visszajön Berczihez.) De csak nagy kár, Berczi urfi, hogy épen most nincs étvágya.

Berczi (kétségbeesett hangon.) Dehogy nincs! Hogy ne volna! Éhes vagyok, mint a farkas! És a tortát megeszik! (sirva viszszaadól.) Ez rettenetes!

Gyurka (megint az ablakhoz lép.) Azám, már nem sok van a tortából, de mégis van. Ahá, intenek nekem, hogy menjek. Tudja mit, Berczi urfi? Legokosabb lesz, ha most a falhoz fordul és alszik. Az öreg anyámtól hallottam, hogy álmában senki sem éhes . . . majd a míg alszik, én hamar megozsonnálok, aztán visszajövök és megmondom, milyen volt a torta. (El.)

Kilencedik jelenet.

Berczi. (egyedül, mérgesen hánykodva és hadonázva a pamlagon.)

Megeszik a tortát . . . a befőttet . . . esokoládét, kávé . . . még ez a haszonta-

lan Gyurka is lakmározik . . . és én . . . itt sirhatok kedvemre . . . nem gondol reám senki . . . vagy ha gondolnak is, betegnek hisznek s épen azért nem adnak semmit. De hiszen így meghalok éhen . . . meg én! (Fölugrik a pamlagról.) Minek fekéldjem, mikor nem vagyok beteg? legálább járkálok . . . és nézem, hogy ozsonnálnak. (A függöny mögül lopva néz ki.) Oh . . . csak még éhesebb leszek ha látom hogy lakomáznak. (Visszajön az ablaktól.) És nekem nem fognak küldenisek, ozsonna nélkül maradok. Jaj, de éhes vagyok! (Meglátja a kenyeret, melyet Gyurka az asztalon hagyott.) Itt van a Gyurka kenyere . . . milyen száraz . . . milyen fekete! Koldusnak szánta . . . nagyon rossz lehet . . . Megkóstolom. (Belharap.) Nagyon furcsa íze van, az bizonyos. (Eszti tovább.) De ha nincs egyéb . . . mégis jobb a semminél. És Gyurka eszi a tortát . . . a jó kalácsot, csemegét! Jaj, épen jön! (Eldugja a kenyeret.)

Tizedik jelenet.

Berczi, Gyurka.

Gyurka (tele szájjal eszik, kezében nagy darab torta.) Jaj de jó . . . ilyen a király sem eszik, de még a szolgabíró sem . . . Jaj Berczi urfi, ha ott lett volna . . . de nini . . . hát fölkel.

Berczi (boszusan.) Föl hát.

Gyurka. Igen, de a ki beteg, annak nem szabad fölkelni.

Berczi. Ugyan legyen már eszed, nem vagyok én beteg.

Gyurka. No persze! Épen ezért küldtek vissza, hogy megnézzem, nem alszik-e, Mindjárt hozzák a herbeteát . . . kíváncsiságból megkóstoltam . . . ju! (összeborzad

rettentő rosztól ... szerencsére volt még nagy darab tortám, megédesítettem a szám ízét. No de most már szépen fekiüd-jék le, mert hallok, hogy jönnek.

Berczi (zavartan, habozva.) Csak-ugyan ... és talán a herbateát hozzák, kényszeríteni fognak, hogy megigyam! Nem, nem iszom! (Lefekszik.) Mondd, Gyurka, hogy alszom.

Tizenegyedik Jelenet.

Voltak. A mama, Lujza.

A mama (egyik kezében könyvet, a másik-ban esészt tartva, Lujzához.) Tehát bizonyos, a mit mondtál?

Lujza. Hogyne, mamácskám, mikor magam találtam meg.

A mama (Gyurkához.) Alszik Berczi?

Gyurka (kissé zavarban.) Dehogy! Az az, persze hogy alszik, mondta, hogy alszik.

A mama (leteszi a esészt.) Mondta? No hát akkor ne háborgassuk. Addig veled lesz komoly számadásom.

Gyurka (bámulva.) Velem?

A mama. Igen. Mikor ide jöttél az epperrel, találkoztál Berczivel s ő egy könyvet mutatott neked, ugy-e?

Gyurka. Igen ... azaz nem mutatta épen, de láttam nála.

A mama. Mindegy. Berczi aztán nézte az epret s te azt hitted el vele, hogy a könyvet te véletlenül ledobtad a kutba.

Gyurka (zavartan.) Azaz ... én azt az egész történetet ... én nem tudom ...

A mama (szigoruan.) No's, Berczi így mondta el ... talán azt akarod mondani, hogy fiam hazudott?

Gyurka (ijedten.) Jaj, dehogy mer-ném mondani ...

A mama. Meghiszem, hogy nem me-red. Hogy hazudhatna Berczi én előttem, saját édes anyja előtt? De ha ő nem ha-zudott, akkor hát te hazudtál ő neki és nemesak hazudtál, hanem megloptad.

Gyurka (nagyon megrettenve.) Meg-loptam!

Lujza. Igen, nem tagadhatod! Én magam találtam meg a könyvet, még pe-dig a te kosárákdban, legalól, zöld leve-lek alá rejtve. Ezért nem tudta megta-nulni szegény Berczi leczkékjét.

Gyurka (akadozva.) A könyv ... ott volt ... de nem loptam ...

A mama. Hiába tagadod, most már mindent tudok. Mialatt Berczi az epret nézegette, te elloptad a könyvet, vele elhi-tetted, hogy a kutba esett; később pedig a kosárba dugtad, igazi ravasz tolvajkép.

Gyurka (zokogva, hevesen.) Az nem igaz én nem vagyok tolvaj, én nem lop-tam soha ... oh! én szegény fiu vagyok, de még soha sem mondta senki, hogy lop-tam! Édes apám is szegény ember, de mindenki tudja, hogy becsületes ember! Oh, azt nem hiszik, ugy-e nem hiszik, hogy én elloptam a könyvet, hogy tolvaj-nak jöttem ide ... keresztanyám nem hi-heti ... hiszen mindig olyan jó volt hozzám ...

A mama (meghatottan, félre.) Szegény jó fiu! (Fenn.) A sirás és tagadás nem használ. Azt nem tagadhatod, hogy a könyv a kosaradban volt.

Gyurka (még mindig zokogva.) Igen ott volt ... mert az erdő szélén találkoztam Berczi urfival s láttam, hová tette a könyvét, mikor pedig itt hallottam, hogy

baj van a könyv miatt, hát odamentem és elhoztam.

A mama. Az erdő szélén találkoztál Berezzel? Hiszen ő nem volt ott. (Szigoruan Lujzához.) Hiszen te azt mondtad, hogy Berezi itt tanult, hogy sehová sem ment, legfeljebb ki a tornácra. Nem azt mondtad?

Lujza (megzavarodva.) I... igen... azt mondtam... de...

A mama (Gyurkához.) Tehát látod hiába hazudozol. Most rögtön térdre borulva bocsánatot kérsz, vagy mint tolvajt becsukatlak. (Főtre.) Ha ez sem téríti észre Berezt, akkor szigorú eszközöz kell nyulnom. (Fenn.) Nos, megteszed-e vagy nem?

Berczi (hirtelen föhugrik a pamlagról s a mama elé borul.) Oh bocsáss meg, jó mamám! Gyurka ártatlan, igazat beszél... én hazudtam!

A mama (komolyan.) Allj fel. Tehát jól kitaláltam mindent. Engedetlen voltál, nem tanultál, aztán ravaszkodtál, végre betegnek szinlelted magatad, Lujza pedig segített neked mindezekben, azt hitte, hogy ezzel jót tesz veled. De most talán már mindketten beláttátok, hová vezet az ilyen viselet. Te meglakoltál, Lujza pedig látatja, hogy a hibák palástolásával épen nem használ s nem igazi testvéri szolgálatot tesz. És még ezt a becsületes jó fiucskát is könnyen bekeverhették volna a gyanuba, ha mindjárt kezdettől át nem látok az egészen.

Gyurka (jókedvűen.) Oh, ha már nem tartanak tolvajnak, akkor semmi baj.

Lujza (megölelve a mamát.) Bocsáss

meg, jó mamácskám, soha sem fogom többé Berezt rosra bátorítani.

Berczi (szintén.) És én nem teszek többé soha ilyet.

Gyurka (vigán.) Értem már az egészet. De most már mehetünk ki mindnyájan játszani a vendégekkel, ugy-e keresztanyám?

A mama. Az nem lehet. Én azt mondtam nekik, hogy Berezi beteg. Legfeljebb akkor mehetne ki, ha ő maga őszintén elbeszelné mindenkinek, milyen betegsége volt.

Berczi } Igen, elmondjuk, mert őszin-
Lujza } tén megbántuk.

A mama. Akkor hát mehetünk és újra vigán leszünk. S remélem, nem fogjátok ez esetet egyhamar elfelejteni, hanem eszetekben tartjátok a régi bölcsmondást, hogy: ki mint vet úgy arat.

(Függöny legördül.)

A HIU KACSA ÉS A RÓKA.

— Állatmese, képpel. —

VIGÁN lubiczolt a vízben egy kövér kacsas olyan jó dolga volt, hogy már jobbat nem is kívánhatott. Sovár szemekkel nézte a nád közül róka koma. Neki nem volt olyan jó dolga, mert éhes volt rettentően, egész nap nem talált zsákmányt.

— Ez a kövér kacsas de pompás falat volna! gondolá.

Igen ám, csak hogy a kacsas látta őt s tudta, hogy a róka szereti a kacsapecsenyét; nem jött ki tehát a vízből. A róka pedig nem mehetett utána a vízbe.

— Ugyan, kedves kacsas asszonyság, nem unja meg azt a sok uszkálást? szólalt meg végre a ravasz róka. Én azt hiszem, megárt az egészségednek.

— Oh, ne aggódjék róka koma, nem árt az nekem.

— De mégis csak kellemesebb volna föl-váltva a szárazon is sétálni. Akkor legalább nem mondhatnák ellenségei, hogy csak azért uszkál mindig a vízben, mert tudja, hogy szárazföldön nagyon csunya és ügyetlen.

— Mit? Csunya vagyok és ügyetlen?

— Kérem, ne vegye rossz néven... hiszen én nem mondom, hogy igaz... de

ugy beszélnek. Én, az igazat megvallva, még nem is láttam közelről kacsát. De ép ezért természetesen hinnem kell, a mit mondanak, ha csak kacsá asszony-ság be nem bizonyítja, hogy nem igaz.

— Már hogy bizonyíthatnám én azt be?

Hát álljon ki a partra, hadd lássam... No, ne féljen, tudom, mit gondol. Azt, hogy én megragadom és megeszem. De nyugodt lehet, én nem mozdulok

A HIU KACSA ÉS A RÓKA.

innen... aztán kacsá asszony-ság meg egészen a víz közelében maradhat, rögtön visszaugorhatik.

— Az igaz, szólt a kacsá. No, hát nézzen meg, csakugyan olyan csunya és ügyetlen vagyok-e.

Kimászott a partra, de ott maradt a víz szélén. Róka koma látta, hogy így bajos lesz megkapni. Így szólt tehát:

— Oh, mily csúf rágalom volt az! Soha sem láttam oly gyönyörű, ilyen ügyesen mozgó madarat. Fogadni mernék,

kacsá asszony-ság még maga se tudta eddig, milyen szép. Ugyan kérem, nézzen le a vízbe, nagyon tiszta, úgy meglátja magát benne, mint a tükörben. Valóban büszke lehet.

A hiu kacsá félre-csavarta a nyakát és lenézett a vízbe.

— Valóban, nagyon szép vagyok, monda s nagy kedvteléssel nézte a saját képét a vízben.

De e pillanatban a róka nagyot ugrott s torkon ragadta a kacsát.

— Szép bizony nem vagy, szólt aztán, de együgyű igen s előre tudtam, hogy ha rajta kaplak a hiúságon, akkor már meg is foglak, mert a hiúság mindenkinek elveszi az eszét. De remélem, ha ostoba voltál is, husod annál jobb lesz. És megette a kacsát.

Etetés.

(Képpel a czimlapon.)

ITT A búza, be fain.
— Édes kis szárnyasaim
Jertek ide szaporán;
Ki elkésik nem kap ám.
Pi-pi-pi!
Tyúkok csirkék, kakasok.
Pussatok, vagy szálljatok.
Pi-pi-pi!

Ti néktek is hullatok
Kis kacsák — topogjatok:
Ha nem jöttök hamarán,
Nektek mi sem marad ám.
Kacs-kacs-kacs!
Kacsaszülék s gyermekek
Rajta csak döcögjétek.
Kacs-kacs-kacs!

Nem is hívtam, s mégis lám,
Itt van sok szép tubiczám.
S neked sem mondtam: »jere.«
Adta hunczfut verebe.
Hess-hess-hess!
Ez csak néked szól veréb
Hordd el magad, szállj odébb
Hess-hess-hess!

Hasznot semmit nem teszel,
Igy itt mi jögon eszel?
No, de még sem bántlak én,
Látom éhes vagy szegény.
Csip-csip-csip!
Rajta hát mindannyian,
Egyetek csak a míg van
Csip-csip-csip!

A KANÁRI ÉS A CSIZ.

— Egy kis szobai történet. —

VOLT egyszer egy szép kis kanári madár. Kisgazdájának nagy öröme telt úgy szép alakjában, mint csengő szavában. Jól is tartotta hát. Minden reggel tiszta száraz futó homokkal — a miben böngészni és fürdeni a madár kiválóan szeret, — jó magocskával, olykor kétszer napjában friss vízzel látta el, sőt még egy üvegből készült kis fürdő szobát is akasztott a kalitkájára.

Szóval jó dolga volt a »Piczinek« — így hitta kis gazdája. Sokszor áldogált az ifjú a kalitka előtt füttyürészve, a mikor is a madárka félre fordítva a fejét, nagyfigyelmesen hallgatózott és aztán oly csattogó trillákban tört ki, hogy még a legghirresebb énekesnők is méltán megirigyelheték volna.

Mint afféle szobai madár, a kanári igen könnyen szelidül, sőt még különféle művészetekre is tanítható. Ifjú barátunk is magához szoktatta az okos szelid álatkát és sokszor — persze mindig csak betett ablaknál — kinyitotta a kalitka ajtaját és szabadon bocsátotta, hadd röpködjön szerte a szobában és örüljön ő is szabadságának. Minekutána ebből a maga részét kivette, ismét becsalogatta a kalitkába és betette utána az ajtócskát.

Történt egy idő múlva, hogy a madárka gazdája egy másik madarat, egy kis csizikét hozott haza és a kanári mellé külön kalitkába akasztotta.

Furcsán esett ez a mi kanárinknak. Csak nézett, nyújtogatta a nyakát, ugrált, füttyörészett, röpködött — szóval nyugtalan volt, nem tudni örömeben-e vagy irigységből. A midőn a legelső alkalommal a kanári a szokott módon kalitkájából kiszabadult, röktön a csizike kalitkájára röptült, be-bekandikált versenytársára s szeretete volna megvágni, de midőn így eredményre nem vitte, eselhez folyamodott, rázendí-

tette a fi
csalogat
hiába, a
akart vo
ból. Mer
kozott k
a szaba
irigység
rácsozat
resve a
teste ki
hatta ke

Nag

látta, ho
szobában
de gazd
tudta, m
seletén,
erősebb
tolakodó
de persz
fiatal és
felfogja
kiváncz

Sü

gazda é
is, de c
gité ki
kodott é
ült és h

—
ifjú bar
gukat eg
ja-e kős
ságát?

A

mindkét

Eg

egymás
csizhez,
s amint
ból ének
a csizet
de nyor
dözi őt
csak me

tette a füttyörészést, így mintegy ki akarva csalogatni versenyző madártársát; de hiába, a kalitka zárva volt és a csiz, ha akart volna sem jöhetett volna ki börtönéből. Mert bizony ő kelme is nagyon kívánczozott kifelé, — s nem tudni ő nála sem: a szabadság után való epedésből vagy irigységből; de egyre ugrosott a kalitka rácsozatán, fölül, alúl s oldalt kibúvót keresve a sodronyrudak között, de bizony teste ki nem fért azon, csak kis fejét dughatta keresztül a résen.

Nagyon bánthatta az irigység, a midőn látta, hogy társa hogyan röpdös szerte a szobában, ő is így szeretett volna tenni, de gazdája számításból nem engedte, tudta, mert észrevette a kanári magaviselésén, hogy az egy évvel idősebb és jóval erősebb lévén — a csizikét okvetlen, mint tolakodót nagyon megtalálná bökdösní; de persze, a mi csizünk nem azért volt fiatal és vad, hogy az ilyen gondoskodást felfogja és elhiggye. Azért szüntelen kifelé kívánczozott.

Sűrű vergődését megsajnálta az ifju gazda és olykor-olykor kibocsátá a csizet is, de csak magában; de még ez sem elégité ki a kis haszontalant, csak durczászkodott és a szoba legtetetejére lévő szegre ült és hallgatott.

— Megpróbálom hát — gondolja ifju barátunk egykor, — hogy viselik magukat egymás irányában, vajjon meg fogja-e köszönni a csiz az óhajtott szabadságát?

A gondolatot tett követte és zürr!... mindkét madár künn volt a kalitkákból.

Egy ideig csak nagyot bámultak egymásra, azután a kanári közeledett a csizhez, de még távolságban tartva magát s amint kicsi torkán kifér, teljes erejéből énekel, de mindig éber szemmel tartja a csizet; nyugtalanságában ez föltrebben, de nyomában ott van már a kanári s üldözi őt egy rövidke ideig. Most volt ám csak megszorulva a szürke madár szívecs-

kéje. Ugy pihegett féltében, hogy sűrű tollazatán keresztül meglátszott.

A sárga dehogyan engedett pihenést a szürkének. Oly annyira hajszolta, hogy a csiz kinjában már alig látta hová röpködjön; azt hitte, hogy az ablaktábla nem gát, neki rohant, hogy kiszabaduljon és ezt erővel cselekedte, hogy a vastag üveg nagyot koppant hanyatt vágódott s szinte halva feküdt a földön.

A cziz fájdalmán keveset enyhített az, hogy kis gazdája rögtön fölvette és kalitkájába bátorságba vissza helyezte, és hogy a kanári madarat ezen csinjeért több napig terjedő kalitkafogságra ítélte, mert bizony épp ennyire volt szüksége a csiznek, hogy a kiállott veszedelmet és fájdalmat kiheverje.

Tanulság: Sokszor azt hiszed ifju barátom, hogy szülőid vagy gyámoloid gondoskodása merő zsarnokság és ezért, a helyett, hogy köszönetet mondanál nekik, még duzzogsz is. Pedig ha úgy nem örködnének fölötted, bizony nem egyszer kerülnéd meg ép úgy, miként ebben a kis madártörténetkében a csiz.

Zsiga bácsi.

JÉGHEGYEK KÖZT.

(Képpel a 24—25. lapokon).

AGY ÉRDEKEL olvassa mindenki, tudom ti is, a leírásokat messzi idegen országokról, a föld ismeretlen részeiről, hol egészen másféle az élet, a természet, mint mi nálunk, sőt vannak a földnek részei, hol úgy látszik, mintha már épenséggel semmi élet sem volna, csak dermesztő fagy és halál. Ezek a földnek sarkai, északon és délen, a hol az örökös tél uralkodik. Nyár derekán egy bizonyos pontig még fölenged a jég, már feljebb északon nincs nyár, de még tavasz sem, hanem tél és örökké csak tél, a jég soha sem olvad el s óriási hegyekké tornyosul.

A tudósok régóta kutatják e szomorú vidéket s szeretnének eljutni még azon örökös jégen túl is, a földnek legészakibb sarkára, melyet eddig még soha senki sem látott. Különféle jelekből azt hiszik a tudósok, hogy ott, túl a roppant jéghegyeken és mezőkön, megint sík, szabad tenger van és talán száraz föld is. De ez csak találgatás, bizonyosat csak az mondhatna, a ki egyszer odáig eljutott volna és vissza is térne. Sokszor és sokan megpróbálták már, hogy behatoljanak az örök jég országába, többen oda is veszttek, de egészen az északi sarkhoz még senki sem jutott el. A tudósok azonban nem esüggednek s mindig újra meg újra próbálgatják, újra megküzdenek a nagy veszedelmekkel, mely ott reájok várakozik.

Mert ott járni valóban örökös veszedelem. Kileteni nyár derekán azt a nehány hetet, mikor ott fent északon is olvad a jég és hajózni lehet a tengeren. Ekkor elszántan neki indulnak s hajóznak, a míg csak annyira északra nem jutnak, a hol már nyáron sem olvad el a jég. Itt aztán a hómezőkön gyalog vagy magukkal vitt könnyű szánokon mennek tovább, csikorgó hidegben, nem látva semmi növényt s az állatok közül is legfeljebb jegesmedvét, mely még e zord vidéken is meg tud élni. Nagyon messzire azonban így gyalogosan persze nem juthatnak s végre is utjokat állja egy-egy óriási jéghegy, melyen lehetetlen keresztül mászni. Sokszor aztán, mikor visszatérnek a hajóhoz, nem igen kellemes meglepetés vár reájok: a hajó befagy, nem lehet megmozdítani. De ez még nem a legnagyobb baj, mert eleséget, tüzelőszert bőven visznek, úgy, hogy ott tölthetik az egész hosszú telet és megvárhatják, míg a következő év rövid nyara beköszönt, a jég elolvad és a hajó megsabadul. Nagyobb a baj, mikor az olvadás kezdődik s egész nagy jéghegyek jégmezők veszik körül a hajót; néha sikerül kimenekülni közülök, de néha nem, a roppant

jégtömegek összetörik a hajót s menekülni kell mindenkinek, a ki rajta volt. Kiviszik a hajóról a csónakokat, az eleséget s a mi legszükségesebb. Néha sikerül is ily módon, gyöngye sajkákon haza jutniok. Például pár évvel ezelőtt azok a bátor férfiak, kik Ausztriából és Magyarországból mentek oda, ilyen módon kerültek szerencsésen haza; de már a most mult télen egy amerikai hajóról, mely így tönkre ment a jég között, csak kevesen menekültek meg. Az egyik sajka eljutott emberlaktá földhöz, de a másikat ide-oda hányta a jég, az emberek, kik benne ültek, mindinkább kimerültek, eleségök elfogyott s a hidegtől, fáradságtól, éhségtől egymás után meghaltak. Csak később találták meg a sajkát s benne a halottakat.

Ilyen drága áron szerzik meg számunkra bátor, derék férfiak az ismereteket ama messzi földrészekről s méltó, hogy tisztelettel gondoljunk azokra, kik fölládozzák magukat a tudomány érdekében.

Találós kérdések.

Melyik vetés növényt lehet hallani?

Hány árral bír minden falú?

Melyik ár pusztított hajdan Magyarországon?

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXII. köt. 26-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Kézi táska.“

Helyesen fejtették meg: Poldini Emma és Lujza, Pisztori Irén és Zoltán, Finály Lajos és Gábor, Molecz Béla, Schwarcz Berta, Goldstein Róza, (hiányosan) Ney Oszkár és Ödön, Deutsch Sándor és Soma.

A »Kis Lap« XXII. köt. 25-dik számában közölt római régiség megfejtését utólag még beküldték: Kenessey Berta, Pisztori Irén és Zoltán, Löwinger Fánika, Schwarcz Berta, Goldstein Róza.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, Barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Budapest, 1882. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.